

Tercer

L'Oriol Recasens s'adona que a Catalunya s'incompleix el dret de tot ciutadà a morir atès en la llengua del país; afegeix, però, que aquest no és més que un dels fenòmens rocambolescos que es produeixen en una nació ocupada per milers d'espanyols impermeables al català. No és l'agonia qui inspira a l'advocat meditacions tan funestes sinó la convalescència de l'accident que va tenir amb el Volvo tornant de Cadaqués el dia de Sant Valentí, la jornada fatídica en què va adonar-se que el Robert Valera acabaria convertint-lo en un veritable homosexual si no hi posava fre. Per si ja no tenia prou maldecaps, la recuperació a l'Hospital de la Ciutat es veu també pertorbada per les inconveniències lingüístiques amb què l'amoïna tant el servei sanitari com el de neteja. No vol ni imaginar la humiliació que patiria si aquesta figuració en castellà fos la comparsa dels seus darrers dies, humiliació que, tanmateix, no podria comparar-se a la que va patir el cineasta Antoni Ribas quan el capellà intentà oficiar en espanyol el seu funeral al tanatori de Les Corts. Caldrà tornar a veure *La ciutat cremada*: els pares hi feien de figurants honorables a la seqüència dels cors de Clavé, en tant que accionistes de la pel·lícula.

La matrona russa també s'adreça a l'advocat en castellà, i ho fa amb la contundència bolxevic que li permet relacionar l'espanyolisme amb l'estalinisme. Aquesta vegada la caporal li comunica -com si la notícia hagués de despertar-li una il·lusió infantil- que el metge li autoritzarà demà les visites. L'Oriol, però, no en vol rebre cap: preferiria haver patit l'accident en ple agost perquè tothom estaria de vacances i la presència del Robert no resultaria inoportuna. En canvi, en ple hivern, està convençut d'haver-se de sotmetre a un degoteig continu de visites que de cap manera han de coincidir amb el dependent: la seva presència efeminada el delataria i destrossaria la reputació de *playboy* de la societat civil catalana que s'ha llaurat al llarg de la vida.

La virilitat de l'Oriol és especialment coneguda a l'Hospital de la Ciutat, centre sanitari que l'ha proveït sovint de dones emancipades. Gràcies a l'amistat amb l'Ignasi, col·lega de les milícies i ara cap de servei del centre, l'advocat ha gaudit de la promiscuïtat de la professió mèdica, on els homes heterossexuals són una minoria cobejada. Tots dos amics han compartit aventures amb dones de diversos departaments de l'hospital, fins i tot del d'administració, on les xicotes semblen haver-se encomanat de la desimboltura amatòria pròpia de metgesses, infermeres o auxiliars, coneixedores desinhibides del cos humà. L'Oriol s'ha preguntat sovint si a aquestes dones, tot i que ofereixen una tècnica amatòria notable, no els falta el misteri propi d'una nòvia que es fa

respectar, allò que estimularia qualsevol Don Joan. Només de pensar que el visitaran, es desperta el desdeny que li inspiren perquè són massa accessibles i es comporten amb una promiscuïtat que només troba la seva èpica entre els homes. Dit d'una altra manera: no voldria que un fill seu hi tingués relacions.

L'Oriol no aconsegueix recordar el número de telèfon del Robert, el qual ha perdut perquè el mòbil s'ha convertit en ferralla amb el cotxe. No li queda, doncs, més remei que trucar a informació per aconseguir el número de Càndid Farreres. Avisa la infermera perquè el reincorpori i li atansi el telèfon de la tauleta de nit, però mentre l'espera, torna a adormir-se. El diagnòstic combina traumatisme al tòrax amb diverses fractures costals, trencament esplènic, hemorràgia intestinal i contusió cranial. Després del moment de lucidesa, l'advocat passa el dia inconscient i, l'endemà, no pot atendre les primeres visites, les quals el contemplen com un nen jesuset adormit, inclosa la seva exmuller que, veient-lo en aquest estat de beatitud, torna a admirar-se de la seva capacitat d'engany. La visita, però, li resulta ja desagradable quan són unes quantes les dones soles que coincideixen a l'habitació i li recorden la mala vida que va donar-li. En anar-se'n, no pot sinó reconèixer la superioritat que la separa d'aquestes individus que ja se'l poden confitar: ha envellit i té l'aspecte d'una estrella del porno retirada.

Quan tornava de Cadaqués el dia de Sant Valentí, l'advocat va encastar el Volvo S80 contra la paret

d'una nau industrial als afores de Palafrugell; contràriament al que tothom ha pensat, l'accident no va ser causat per un excés de velocitat sinó per una digestió pesada d'arròs negre i Chablisse que no hauria d'haver combinat amb la conducció. Ha arribat a la conclusió que ja no pot permetre's un bon àpat si després no pot fer la migdiada, però ell explicarà als visitants que un esclat de llum empordanesa va posar-se-li entre cella i cella fins a cegar-lo. Per sort, no va matar ningú, cosa que li hauria arruïnat la vida, no sols per la convencional càrrega moral que arrossegaria sinó perquè l'advocat titular d'un bufet financer eminent no pot invertir un ciutadà innocent amb l'automòbil. Si després de les postres no hagués fet un cigaló al Casino de Cadaqués, per veure'n l'ambient vilatà, no hauria acabat adormint-se al volant; però l'Oriol no vol capficar-s'hi més perquè ell és dels que només mira al futur i no pretén aprendre del passat, sobretot si aquest li recrimina l'afició excessiva a l'alcohol dels darrers anys.

Dedueix que, si l'accident va ser dijous, diumenge va plantar la seva germana Cristina: deu estar molt malament perquè no hi ha pensat fins avui. Tot i que no pogué remeiar-ho, se sent culpable d'haver-la abandonat i de repetir l'absència demà dimecres. Ella sap que son germà mai no deixaria de visitar-la a la clínica si no és per alguna desgràcia. La preocupació deu estar complicant-li el trastorn obsessiu que pateix i pel qual ha d'ingressar cada any en una residència de la tardor a la primavera: la me-

dicació necessària en aquest període li impediria fer una vida autònoma. Cal donar-li bones notícies ràpidament; per això, l'advocat s'alegra quan el visita el Lluís, l'home de confiança del bufet, el qual necessita que li signi uns documents amb el braç accidentat, ni que sigui amb un gargot. L'Oriol li encarrega que visiti la Cristina, a qui coneix de tota la vida, dos cop a la setmana, mentre ell no pugui fer-ho; també li confia la missió de contactar discretament amb el Robert Varela, dependent de Càndid Farreres, per comunicar-li que ha patit un accident automobilístic que li impedirà veure'l fins a nou avís: cal que no s'apropi a l'hospital.

Tot i que fer-ho no li sembla propi d'un home autosuficient, l'Oriol recorda les malalties que van endur-se el pare i la mare en aquest mateix hospital. Voldria tenir-los aquí i encomanar-se de la seva desubicació feliç: si hi fossin, l'habitació esdevindria el camarot d'un creuer de luxe, i això compensaria la tendència de l'advocat a la convalescència malhumorada i a la bel·licositat contra metges i infermeres. La mare sempre li deia que no hi havia qui el tractés quan estava malalt perquè era tan orgullós que no suportava que el veiessin enllitat. Aquest argument permetia a la mare delegar la cura de l'hereu en la criada, d'igual manera que delegava en ella moltes altres tasques empipadores i pròpies d'una dona responsable. Aquesta manera de fer de la senyora Recasens va evitar, si més no, que l'Oriol creixés emmarat, alhora que va propiciar que l'hereu establís

una relació estreta amb el servei, cosa que el va fer coneixedor d'una saviesa popular útil i simpàtica.

Dins el seu univers de viatges, botigues i restaurants, als pares els divertia que l'edifici de l'Hospital de la Ciutat s'hagués construït per allotjar-hi inicialment el primer Hilton de la península. Haurien estat capaços de mudar-s'hi uns dies per la simple extravagància d'estar-se en un hotel com aquell a mig quilòmetre de casa. L'edifici, però, acabà esdevenint un hospital a causa dels deliris intervencionistes de l'Ajuntament socialista, el qual permeté a la cadena hotelera construir-ne un altre de menors dimensions a la vorera del davant. Tot i que també gaudeix d'aquesta anècdota opulenta, l'Oriol ja s'imagina en el futur morint en una d'aquestes habitacions. Sap que aquestes aprensions no fan per a un mascle sa i senzill com és ell, però, per més que intenta defugir-les, no deixen d'inquietar-lo. D'altra banda, troba tètric que la família es redueixi a ell i la seva germana, dos individus desaparellats i sense fills. No sap si això és el que els pares haurien esperat d'ells. Ara només faltaria que el Robert es presentés aquí i la gent comencés a enraonar. Si ell s'ha llaurat un relat de si mateix, és per continuar protagonitzant-lo fins al final. No vol, ni pot, renunciar a la condició de cobejat solter d'or heterosexual: un solter heterosexual pot envellir dignament, un homosexual, no.

Tanmateix, al matrimoni Recasens mai se li va acudir retreure als fills que no els convertissin en

avis: els néts els haurien arribat en un moment en què ja no estaven per romanços. Havien tingut l'Oriol i la Cristina ja de grans, quan estaven convençuts d'haver aprofitat la juvenesa i van plantejar-se la descendència com a un nou estímul conjugal; a més, sempre s'havien sentit obligats a reproduir-se per perpetuar a la terra la seva boniquesa, així com la seva imatge de prosperitat, motiu pel qual mai no deixaren que les desavinences internes transcendissin ni als fills ni a la societat. Tant va ser així que, fins quan la seva estrella social ja havia declinat, el matrimoni continuava creient que era la parella envejada, sense la qual una festa no podia qualificar-se com a tal.

L'advocat mai no ha recriminat als pares la vocació de comedians amb què van dedicar-se a la vida mundana, àmbit en què formaven l'equip entusiasta que ell hauria volgut reproduir amb l'exmuller. Si bé admet que no eren gaire a casa, s'enorgulleix que, quan feien companyia als fills, almenys s'esforçaven a crear una atmosfera harmònica. Així l'Oriol i la Cristina van educar-se allunyats de la neurosi conjugal que condiciona la creixença de tants nens indefensos. És per això que, quan l'advocat parla de tenir classe, no es refereix a quatre convencions victorians sinó al pudor i l'elegància de -per exemple- estalviar als fills l'espectacle obscè del fracàs matrimonial. Per això l'esgarrafa el cas del Robert que, malgrat l'ambient en què s'ha criat, ha estat prou emprenedor per revoltar-se contra uns

orígens sinistres i escapar del destí alienant que l'esperava al Baix Llobregat.

Els pares tampoc van tenir un començament fàcil. Quan la mare va casar-se, no era més que la setena filla d'una viuda que s'havia polit la fortuna viatjant arreu del món amb el xofer, de tal manera que el seu únic patrimoni era la bellesa i l'educació rebuda a les Dames negres del Portal de l'àngel. Per la seva banda, quan el pare va arribar a Barcelona provinent de Mataró, no tenia més que un petit capital resultant de la divisió entre germans de la fàbrica tèxtil; no va ser sinó l'astúcia inversora allò que va permetre-li prosperar fins a esdevenir un pioner en les grans inversions immobiliàries en l'àrea metropolitana, d'aquesta manera es va erigir en el triomfador de la família.